

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă privind completarea Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat

Prezenta inițiativă legislativă de modificare și completare a *Legii nr. 411/2004* are ca premisă realitatea strategică și economică actuală, în care securitatea națională și reziliența economică sunt profund interdependente.

Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2025–2030 consacră explicit rolul economiei naționale în arhitectura de securitate, subliniind că economia este chemată să creeze resurse pentru programele de înzestrare și să contribuie direct la producția de echipament și tehnologie militară, inclusiv prin dezvoltarea capacităților cu dublă utilizare (*dual-use*).

Strategia indică, totodată, obiective și direcții de acțiune care vizează revitalizarea industriei naționale de apărare și utilizarea unor instrumente economice și financiare moderne, inclusiv consolidarea pieței de capital și stimularea investițiilor private, pentru a degreva presiunea asupra bugetului de stat și a susține proiectele de interes strategic.

În acest cadru, mobilizarea capitalului privat pe termen lung devine o componentă legitimă și necesară a efortului național de dezvoltare a capacităților industriale de apărare, în special în segmente cu relevanță *dual-use* (aerospațial, comunicații, securitate cibernetică, mentenanță, infrastructuri critice).

Această orientare este consonantă și cu instrumentele europene de consolidare a pregătirii și a industriei de apărare, inclusiv prin programe precum SAFE, menționat expres în *Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2025–2030*.

Strategia națională privind dezvoltarea pieței de capital din România pentru perioada 2023–2026 urmărește, între altele, creșterea rolului investitorilor instituționali și facilitarea finanțării pe termen lung prin mecanisme de piață, precum și revizuirea cadrului de reglementare acolo unde este necesar, pentru creșterea atractivității și a diversificării pieței.

Strategia recunoaște rolul fondurilor de pensii ca investitori instituționali majori și relevă că dezvoltarea insuficientă a pieței de capital îngreunează diversificarea portofoliilor acestora și optimizarea raportului risc-randament în interesul participanților.

În același timp, cadrul general al pieței de capital, stabilește infrastructura juridică pentru tranzacționarea pe piețe reglementate, transparența și mecanismele de protecție specifice investițiilor în instrumente financiare.

Fondurile de pensii investesc, prin natura mandatului lor, preponderent în instrumente tranzacționate pe piețe reglementate, sub reguli prudențiale (diversificare, lichiditate, calitate și securitate), iar această logică este deplin compatibilă cu utilizarea pieței de capital ca instrument de finanțare a economiei reale și, în mod particular, a sectoarelor strategice.

Prin urmare, lărgirea expresă a cadrului permisiv pentru investiții în emitenți listați care activează în domeniul apărării/securității nu reprezintă o abatere de la regimul de protecție al participanților, ci o adaptare proporțională a universului investițional la prioritățile strategice naționale și la rolul pieței de capital în finanțarea pe termen lung.

Prezenta propunere legislativă introduce, în esență, o permisiune explicită și delimitată pentru investițiile fondurilor de pensii în valori mobiliare emise de societăți care desfășoară activități în domeniul apărării, securității și industriei de armament convențional, inclusiv activități cu dublă utilizare (*dual-use*), cu respectarea regulilor prudențiale și a limitelor de diversificare prevăzute de legislația națională.

În același timp, propunerea legislativă păstrează și întărește zona de interdicție, printr-o excludere expresă a societăților implicate în dezvoltarea, producerea, întreținerea, utilizarea, distribuția sau comercializarea de arme interzise prin tratate și convenții internaționale la care România este parte (mine antipersonal, muniții cu dispersie, arme chimice și biologice), precum și alte categorii de arme controversate, în linie cu practicile internaționale și cu cadrul european de transparență privind finanțarea durabilă.

Această soluție este aliniată cu clarificările recente ale *Comisiei Europene*, care subliniază că regulile europene în materia finanțării durabile și a obligațiilor de

transparență nu impun limitări asupra finanțării sectorului apărării ca atare, iar tratamentul suplimentar vizează în mod particular armele controversate.

Prin urmare, propunerea legislativă propune o delimitare echilibrată între

- (i) apărarea convențională/dual-use, tratată ca eligibilă în condiții prudente, și
- (ii) armele interzise/controversate, tratate ca ineligibile.

Cităm, astfel, un extras relevant, dintr-un document al *Comisiei Europene* și anume *Comunicarea Comisiei privind aplicarea cadrului de finanțare durabilă și a Directivei privind diligența necesară în materie de sustenabilitate a întreprinderilor în sectorul apărării* (C/2025/4950), publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* pe data de 30 decembrie 2025, ce clarifică faptul că sectorul de apărare european este considerat eligibil pentru finanțare, îndeplinind criteriile de sustenabilitate *ca orice alt sector* și anume:

„Comisia notează că cadrul finanțării durabile este pe deplin coerent cu eforturile UE de a facilita accesul industriei europene de apărare la finanțare și investiții suficiente. Acesta nu impune nicio limitare finanțării sectorului de apărare. Normele UE privind raportarea sustenabilității și preferințele în materie de investiții se aplică orizontal tuturor industriilor și nu vizează în mod specific niciun sector. Cartea Albă comună pentru pregătirea europeană în domeniul apărării 2030 (Joint White Paper for European Defence Readiness 2030) precizează, de asemenea, că SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) nu împiedică finanțarea sectorului apărării. Industria de apărare este tratată la fel ca orice alt sector și doar armele controversate (a se vedea secțiunea 3.2.1.2) sunt considerate a fi supuse unor cerințe suplimentare de raportare.”

În practică, regulile secundare pot genera blocaje disproporționate atunci când instituie interdicții sectoriale generale bazate exclusiv pe obiectul de activitate, fără a distinge între apărare convențională, activități *dual-use* și activități excluse de tratate.

În acest sens, propunerea legislativă completează cadrul primar astfel încât normele *Autorității de Supraveghere Financiară (ASF)* să nu poată institui interdicții sectoriale generale care restrâng investițiile în instrumentele permise expres de lege, cu excepția interdicțiilor exprese prevăzute în lege.

Complementar, pentru punerea în aplicare a noilor dispoziții, se instituie obligația *Autorității de Supraveghere Financiară (ASF)* de a modifica și completa reglementările secundare în termen de 90 de zile.

Această soluție urmărește asigurarea de claritate normativă, predictibilitate și respectarea ierarhiei actelor normative, evitând situațiile în care o interdicție dintr-o norma administrativă ar anula, în fapt, opțiunile investiționale permise de lege în condiții prudențiale.

Pentru o aplicare coerentă și verificabilă, este necesară o delimitare tehnică a activităților relevante din industria de apărare. În acest scop, segregarea și utilizarea codurilor CAEN poate reprezenta un instrument administrativ de identificare și clasificare a activităților (de exemplu, producție strict militară, activități *dual-use*, activități conexe precum mentenanța, aerospațialul, securitatea cibernetică).

O astfel de abordare reduce ambiguitatea termenilor generici (precum „*armament*”), permite diferențierea între segmentele eligibile și cele excluse și evită blocarea automată a investițiilor în companii listate cu activitate mixtă civil–militară, unde componenta *dual-use* este inerentă.

În același timp, CAEN nu trebuie tratat ca unic criteriu: companiile pot avea obiecte de activitate multiple, iar realitatea industrială contemporană presupune lanțuri de aprovizionare în care contribuția la capabilități de apărare se regăsește în tehnologii generale.

De aceea, segregarea CAEN trebuie însoțită de criterii de materialitate și de transparența la nivel de emitent, în concordanță cu cerințele prudențiale și de guvernanță.

Adoptarea prezentei propuneri legislative este de natură să producă un dublu efect benefic: pe de o parte, permite diversificarea prudentă a portofoliilor fondurilor de pensii și accesul la oportunități investiționale în sectoare strategice, în interesul participanților, cu menținerea excluderilor ferme pentru arme interzise/controversate; pe de altă parte, sprijină obiectivele *Strategiei Naționale pentru industria de apărare 2024–2030*, valorificând piața de capital și capitalul instituțional autohton ca instrument de finanțare pe termen lung.

În concluzie, prezenta propunere legislativă urmărește modernizarea și clarificarea cadrului legal, alinierea la orientările strategice naționale și europene, precum și asigurarea unei aplicări proporționale și predictibile a regulilor prudențiale, inclusiv prin delimitări tehnice bazate pe CAEN, pentru a permite fondurilor de pensii să investească în companii listate din România care activează în domeniul militar sau conex, în condiții de transparență, prudență și conformitate.

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
1	STANCU IONEL	MINO	
2	Șușu Romeo	PSD	
3	CHIRILĂ VIRGIL-ALIN	P.S.D.	
4.	ISAC MARIUS	PSD	
5	MORAR LUCIAN	PSD	
6	Savde Vedovcea	PSD	
7	Tilvăr Angel	P.S.D.	
8	DRINCĂN VLAD FLORENTIN	PSD	
9	LIPA ELISABETA	PSD.	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
10	ADOMNICĂȚI MIRELA	PSD	
11	RINDER ANA SMARANDA	PSD	
12	ȚIUCA BOG DAN	PSD	
13	JAMOILĂ ION	PSD	
14	POPĂ DORIN	PSD	
15	~~ANDRUȘCU~~ WELLY ANDRUȘCU	PSD	
16	HAGIU AUGUSTIN FRANZ	PSD	
17	ȚUȘCANU VOICU	PSD	
18	CĂCĂRĂ ALBĂN	PSD	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
19	BANA ANDRIAN	PSA	
20	Ghigiu Alexandru	Mihai PSA	
21	Popa Marius	PSA	
22	MIHALCEA IOAN	PSD	
23	Manta Claudiu	PSD	
24	ENE CORINA	PSA	
25	MIRCEA GORON	PSD	
26	BOCARU ROSSAN	PSD	
27	Chelof Cuno Fravel	PSA	
28	CILINT IONEL	PSD	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
30	DOLINEASCHI ANAREI	PSD	
31	FORTUNA MIRCEA	PSD	
32	CONSTANTINESCU BERGIU	PSD	
33	LĂPUȘAN REMUS	PSD	
34	TRIF BOGDAN	PSD	
35	VINTA ȘTEFAN	PSD	
36	TOUZA IVE	PSD	
37	BEJINARIU EUGEN	PSD	
38	MIHA MARIAW	PSD	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
39	Circău Irinuta	PSD	
40	MASSAR RODICA	PSD	
41	GEORGESCU GHE. DANIEL	PSD	
42	CIORTEA RAZVAN CULIAR	P.S.D	
43	TODER BOGAN	PSA	
44	GAVRILESCU GRATIUA	PSA	
45	NECULAESCU LAURENTIU	PSA	
46	SIDENICA IRINCA	PSA	
47	BOGDAN LUCIAN - GABRIEL	PSA	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
48	EMACHE DIANA	AUR	
49	Văngă Marian	Independ	
60	Răiso Enechi	Neofolclor	
61	COTENI DUMITRU	Neofolclor	
62	TILEA STRA	AUR	
63	GRUBA VERONICA	AUR	
64	BARCEA NELU VALENTIN	AUR	
65	Bogdan T. Serice	AUR	
66	BARBĂN TIBERIU Cătălin	AUR	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
57	Bepa G. Adău	PSA	
58	BUDACĂ UKSILE	PSD	
59	Stăbu Gigel	PNL	
60	MOS ARINA	PNL	
61	MĂCUTA' SORIN	PNL	
62	BORS MĂDĂLIN	PSD	
63	GHEORGHE IONEL	AUR	
64	MITREA DUMITRIŢA	AUR	
	MUSAP Leon	AUR	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
65	CIPRIAN PARASCHIU	AUR	
66	LOVIN RAMONA	AUR	
67	CĂLIN GHE MATIES	AUR	
68	CIOARȘI DANIEL OȘTĂLIȚĂ	AUR	
69	GHEORGHE MIRHA CLAUDIU	AUR	
70	Vulpescu Dorel	AUR	
71	ARIANA-ELENA CIRLIGEANU	A.U.R.	
72	BORDIAN ALEXANDRU	AUR	
73	VASILE - TUDOR LISIA	AUR	

Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
74	KULCSÁR - FEREA ZDENEF - GYÖNGY	UDMR	
75	HUMELNICU MARIUS	PSD	
76	FLOREȘIU IONEL	PSD	
77	CATANA CLAVDIU DANIEL	PSD	
78	HICULA MIRCEA CRISTIAN	PSD	
79	PĂJURĂȚU ZĂRUCU - ADRIAN	PSD	
80	RUJAN ION - CRISTINEL	PSD	
81	VLĂDIN SORIN.	PSD	
82	CARP IONEL	PSD	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
83	COTIRLET PAUL-CLAUSIU	P.S.D.	
84	Bucde Săndor	UDMR	
85	Jongher Gheorghe	MDN	
86	Crușoreanu Marian	PNL	
87	Pandea Ciprian	PNL	
88	Văncuței Csada	UDMR	
89	ALECSANDRU MARIUS-NICOLAE	USR	
90	PLUSAR ANDREI	USR	
91	NISUI CLAUDIU	USR	

Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
92	BULAI IULIAN	USR CDEP	
93	MAGY STIBOLCS	UDMR	
94	MOLNAR ANDREI	UDMR	
95	MARVAR LORAND- BALINT	UDMR	
96	BLAGA DANIEL	USR	
97	LAZAR TEODOR	USR	
98	GAL KAROLY	UDMR	
99	MARKÓ ATTILA GABOR	UDMR	
100	LAKNAYI László ZOLT	UDMR	

Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
101	ZOKÉ ECATERINA	PSD	
102	Andrei Cămin		
103	DOGARIU EUGEN	PSD	
104	DIAGLI FUSY	~~PSD~~	
105	PRESURĂ ALEXANDRA	PSD	
106	TĂNĂSESCU ALINA ELENA	PSD	
107	BURĂTU OANA	PSD	
108	Colofean Titus	PSD	
109	GAZANCIU ROBERT	PSD	

Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
110	STREINU-CERCEZ ADONAI	PSD	
111	ANNEA HAREIOS	PSD	
112	TOLYANA HANGON	USR	
113	KULEBS TOLHU	UDMR	
114	CRISTIAN BRIAN	USR / CDP	
115	Megan Anton. Emand	P.S.D.	
116	IMFIRE JAVEL	PSD	
117	Stan. Ioan.	P.S.A.	
118	WEBER MIHAIL	PSD	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
119	Tîpâr Mihai	PSD	
120	Scarlat George	PNL	
121	PRUNA CRISTINA-MARIANA	USR	
122	Petru Florin Moude	PSD	
123	HABDU GABOR	USR	

**Lista susținătorilor propunerii legislative privind completarea
Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat,
republicată, cu modificările și completările ulterioare**

NR. CRT.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURA
124	COSNĂRY CORNELIU BA	PNR	
125	MIHUTI IȘOȘOAN	PSA	
126	HOCBANI GEORGETA	PSP	
127	BUCUR ARIANA	PSD	
128	Merba Adrian Miroslav	Majoritate	
129	BREZAN IULIUȘ MARIAN	MINO	
130	AMET VAROL	MINO	
131	ZISOPOL DRAGOS GABRIEL	Majoritate	
132	GHEA DUMITRIȚA	PSD	